

IZVEŠTAJ SA SEMINARA ZA UČENIKE SREDNJIH ŠKOLA

DISKRIMINACIJA? NE U MOJOJ ŠKOLI! JEDNA ŠKOLA ZA SVE!

Srednja medicinska škola, 08. i 09. maj 2012, Zrenjanin

Komitet pravnika za ljudska prava – YUCOM i Beogradski centar za ljudska prava održali su 08. i 09. maja 2012. godine interaktivnu tribinu i dvodnevni seminar za učenike srednjih škola o borbi protiv diskriminacije u školama. Ovim je nastavljen niz tribina koje će biti organizovane u 12 gradova širom Srbije i kojima će prisustvovati više od 500 srednjoškolaca.

Ideja o organizovanju seminara zasnovana je na činjenici da je stepen diskriminacije i nasilja u školama veoma visok, kako u osnovnim tako i u srednjim školama. Učenici, roditelji, nastavnici i ostalo školsko osoblje nemaju adekvatna znanja o ovoj oblasti. Nastavnici, zaposleni u školama i prosvetni inspektorji nisu detaljno upoznati sa Zakonom o zabrani diskriminacije, a Pravilnik o bližim kriterijumima za prepoznavanje oblika diskriminacije u ustanovama obrazovanja i vaspitanja veoma dugo je u proceduri i odlaže se njegovo donošenje.

Tribinu su vodili Marko Karadžić, Zorica Mršević, Institut za društvene nauke, Svetislava Popov, psiholog Srednje medicinske škole iz Zrenjanina, kao i tim sastavljen od predstavnika YUCOM-a i Beogradskog centra za ljudska prava. Učenicima je podeljen Priručnik za srednjoškolce i njihove roditelje o borbi protiv diskriminacije u školama „**Diskriminacija? Ne u mojoj školi!** **Jedna škola za sve!**“ koji su izdali YUCOM i Beogradski centar za ljudska prava. U Priručniku su objašnjeni pojmovi diskriminacije i diskriminacionog postupanja, kako se možemo zaštiti od diskriminacije i kako da pronademo rešenja za slučajeve diskriminacije, kao i načine na koje se može obratiti nastavniku, razrednom starešini, direktoru škole, prosvetnoj inspekciji, Povereniku za zaštitu ravnopravnosti, Zaštitniku građana i kako da pokrenemo postupak pred redovinom ili prekršajnim sudom.

Delegacija Evropske Unije u Republici Srbiji

U okviru programa "Podrška civilnom društvu" koji finasira EU

Na početku prvog dana Milan Antonijević, direktor Komiteta pravnika za ljudska prava, upoznao je polaznike sa temama sa kojima će biti upoznati tokom seminara. Takođe, postavio im je pitanje da li se druže sa pripadnicima mađarske nacionalne manjine kako bi im približio pojam diskriminacije, ali i kako bi ih podstakao na aktivno učešće. Zaključao je da su, iako je većina učenika negirala, pripadnici ove etičke grupacije marginalizovani od strane svog okruženja.

Marko Karadžić je na samom početku definisao pojam diskriminacije. Istakao je da pojam vodi poreklo od latinske reči *discriminare* što znači odvajati, praviti razliku i naglasak stavio da osnov za to predstavlja određeno lično svojstvo. Ukazao je i na činjenicu da nisu svi ljudi jednaki i da iako smo svesni toga ne možemo da prihvatimo razlike. U takvim situacijama dolazi do isključivanja ili odbacivanja onih osoba koje se razlikuju, a nalaze se u bitno sličnoj situaciji kao i pripadnici većine. Dešava se da sebi, samo zato što smo pripadnici većine, dajemo više mesto odnosno jaču poziciju. S druge strane, manjine pokušavaju da zadrže svoju kulturu i identitet koji su samo fiktivno zaštićeni pravnim poretkom.

Tokom rasprave nametnulo se i pitanje srpske kulture. Da li nam ona pruža mogućnost za diskriminaciono ponašanje? Sigurno je da mi, kao većina, nismo svesni odgovornosti koju imamo i da se moramo potruditi da damo šansu svima, a pogotovo deci.

Drugi deo seminara bio je posvećen nasilju prema manjinama. Svetislava Popov istakla je da se javne politike nosioca vlasti samo formalno sprovode radi ostvarivanja viših ciljeva. Ono što je neophodno jeste insistiranje na poštovanju prava što dovodi do stvaranja zrelog društva u kome su tolerancija i prihvatanje razlika osnovne vrednosti.

Iz odgovora na pitanje koje sve manjine učenici mogu identifikovati u školama može se zaključiti da su najprepoznatljiviji pripadnici mađarske, zatim romske nacionalne manjine, kao i LGBT populacije. Ne samo da se ove grupe osećaju diskriminisano i odbačeno, već kod njih preovladava ljutnja, nesigurnost, usamljenost, ali i odustanje.

Početak drugog dana seminara Zorica Mršević posvetila je oblicima diskriminacije. Izdvojila je tri oblika: individualnu, institucionalnu i stukturalnu i istakla da strukturalna diskriminacija predstavlja najteži oblik. Između ostalog pojasnila je i pojam stigmatizacije koji je u tesnoj vezi sa pojmom diskriminacije, kao i njegovo poreklo iz robovlasničkog Rima. U nastavku predavanja tema je bila mržnja kao osnov ili posledica za diskriminatorne stavove. Zorica je naročito obratila pažnju na govor mržnje, koji vodi poreklo iz 70ih godina XX veka, a nastao je na području Sjedinjenih američkih država.

Takođe, bliže je pojasnila pojmove homofobije, heteroseksizma, antisemitizma i modernog antisemitizma.

Na tribini je učešće uzelo 64 učenika zrenjaninske gimnazije i srednjih stručnih škola. Projekat je predstavljen medijima, a tribina u Zrenjaninu imala je medijsku pokrivnost, odnosno najavljena je na Radiu Zrenjanin.

Interaktivna tribina i seminar za srednjoškolce održani su u okviru projekta ***Borba protiv diskriminacije po svim osnovama u obrazovnom sistemu Srbije*** koji se realizuje u periodu jul 2011 – jun 2012. godine. Projekat finansira Delegacija Evropske unije. YUCOM i Beogradski centar za ljudska prava u saradnji sa DKCB-om održaće seminare u narednom periodu u deset gradova širom Srbije (Novi Sad, Zrenjanin, Sombor, Niš, Kragujevac, Užice, Pančevo, Vršac, Jagodina, Obrenovac)

